

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

16. juni 2023

Svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 216 (Alm. del) af 12. maj 2023 stillet efter ønske fra Karsten Hønge (SF)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvordan den konkrete regulering af de forskellige ydelsessatser og fradragsbeløb er fastsat for finanslovsårene 2022 og 2023?

Svar

Det overordnede udgangspunkt er, at satserne for indkomstoverførsler årligt reguleres med 1,7 pct. plus tilpasningsprocenten. For folkepension og SU dog 2,0 pct. plus tilpasningsprocenten.

Tilpasningsprocenten opgøres ved lønstigningen på det private arbejdsmarkedet to år tidligere minus 2 pct.-point. Det indebærer, at satserne for folkepension og SU reguleres svarende til lønudviklingen, mens regulering af de øvrige satser for indkomstoverførsler er 0,3 pct.-point lavere. Den lidt lavere regulering af satserne for dagpenge, kontanthjælp, førtidspension mv. skal ses i sammenhæng med, at staten indbetaler et tilsvarende beløb på en pensionsopsparing for den enkelte overførselsmodtager. Dermed følger satsen inkl. pensionsopsparing samlet set lønudviklingen.

I 2022 er tilpasningsprocenten opgjort til -0,8, svarende til en opgjort lønstigning på det private arbejdsmarked på 1,2 pct. i 2020, jf. <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/1713>. Tilsvarende er tilpasningsprocenten for 2023 opgjort til 1,0 pct., svarende til en opgjort lønstigning på 3 pct. i 2021, jf. <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2022/1204>.

Som led i Skattereform 2012 foretages der i årene 2016-23 et fradrag i den årlige regulering. For 2022 og 2023 udgør fradraget 0,75 pct.-point. Fradraget (den afdæmpede regulering) gælder dog ikke den supplerende pensionsydelse og der foretages en kompenserende forhøjelse af pensionstillægget, så folkepensionister med relativt beskedne supplerende indtægter ikke er berørt af den afdæmpede regulering, jf. nærmere beskrivelse nedenfor.

Samlet set indebærer det, at satserne for dagpenge, kontanthjælp og førtidspension mv. reguleres med 0,15 pct. i 2022 og med 1,95 pct. i 2023¹. Den præcise regulering af satserne kan derudover afhænge af afrundingsregler på de enkelte områder.

For folkepension gælder det, at den supplerende pensionsydelse reguleres med 1,2 pct. i 2022 og med 3,0 pct. i 2023. Dermed øges den supplerende pensionsydelse fra 18.400 kr. i 2021 til 18.600 kr. i 2022 og 19.200 kr. i 2023.

Folkepensionens grundbeløbet reguleres med 0,45 pct. i 2022 og med 2,25 pct. i 2023². Det indebærer en stigning i grundbeløbet fra 78.216 kr. i 2021 til 78.564 kr. i 2022 og til 80.328 kr. i 2023. Var grundbeløbet ikke omfattet af den afdæmpede regulering havde satsen været 588 kr. højere i såvel 2022 som 2023. Denne forskel i regulering indgår i stedet som et tillæg ved den årlige regulering af pensionstillægget, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Regulering af den årlige sats for folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, 2021-23

	2021	2022	2023
Grundbeløb			
Årets sats (gældende regulering)	78.216	78.564	80.328
Uden afdæmpet regulering	78.804	79.152	80.916
Til forhøjelse af pensionstillæg	588	588	588
Pensionstillæg			
Alm. regulering før kompenserende forhøjelse	86.784	88.416	91.680
Forhøjelse sfa. afdæmpet regulering af pensionstillæg	648	660	672
Forhøjelse sfa. afdæmpet regulering af grundbeløb	588	588	588
Årets sats	88.020	89.664	92.940

Anm.: Efter gældende regler afrundes grundbeløb og pensionstillæg til nærmeste kronebeløb deleligt med 12.

Kilde: Egne bregninger.

Pensionstillægget reguleres ligeledes som udgangspunkt med 0,45 pct. i 2022, hvilket afspejler sig i en umiddelbar stigning fra 88.020 kr. i 2021 til 88.416 kr. i 2022. Hertil lægges imidlertid et tillæg svarende til værdien af den afdæmpede regulering af pensionstillægget på 660 kr. samt et tillæg svarende til værdien af den afdæmpede regulering af grundbeløbet på 588 kr. Dermed er pensionstillægget samlet set reguleret fra 88.020 kr. i 2021 til 89.664 kr. i 2022. De to tillæg til den årlige regulering af pensionstillægget indebærer, at grundbeløb og pensionstillæg samlet set ikke er påvirket af den afdæmpede regulering fra skattereform 2012 og dermed, at

¹ For 2022 fremkommer reguleringsprocenten som $1,7 - 0,8 - 0,75 = 0,15$, hvor de $-0,8$ er tilpasningsprocenten og de $-0,75$ er den afdæmpede regulering. Tilsvarende fremkommer reguleringsprocenten for 2023 som $1,7 + 1,0 - 0,75 = 1,95$, idet tilpasningsprocenten er $1,0$ og den afdæmpede regulering på $0,75$ også er gældende for 2023.

² Dvs. svarende til reguleringen af den supplerende pensionsydelse, men med fradrag for den afdæmpede regulering.

folkepensionister med fuldt pensionstillæg og dermed relativt beskedne supplerende indtægter er friholdt fra den afdæmpede regulering.

Ud over den årlige regulering af satserne for de enkelte ydelser findes der til ydelserne også en række beløbsgrænser, som fx fradragsgrenser for indkomstmodregning mv., der også er omfattet af en årlig regulering.

Der er forskellige principper for denne regulering af beløbsgrænser, idet nogle følger lønudviklingen, mens andre følger samme regulering som den enkelte ydelse (fx 1,7 plus tilpasningsprocenten) eller er nominelt fastholdt (fx fradraget for arbejdsindkomst på 122.004 kr. i indkomstgrundlaget for indkomstmodregning i den supplerende pensionsydelse). Dertil kommer, at der kan være forskellige diskretionære justeringer sfa. indfasning eller udfasning af regelændringer.

Det vurderes at være for omfattende at udarbejde en komplet beskrivelse af reguleringen af de enkelte beløbsgrænserne på tværs af alle ydelsesområder. I lyset af finansudvalgets spørgsmål nr. 215 af 12. maj 2023 om udvikling i købekraften for folkepensionister er der i stedet fokuseret på en beskrivelse af reguleringen af indkomstgrænserne for indtægtsmodregning i folkepensionen.

Overordnet gælder det, at arbejdsindkomst (efter AM-bidrag) over 344.600 kr. i 2021 modregnes med 30 pct. i folkepensionens grundbeløb. Fradragsgrensen reguleres svarende til reguleringstallet, dvs. svarende til lønudviklingen på det private arbejdsmarked 2 år tidligere. I 2022 øges fradragsgrensen således med 1,2 pct. til 348.700 kr., idet der skal afrundes til nærmeste kronebeløb deleligt med 100. Fra 2023 er modregningen af arbejdsindkomst i folkepensionens grundbeløb ophævet.

Har en enlig folkepensionist en indkomst over 35.600 kr. i 2021 aftrappes den supplerende pensionsydelse med ca. 34 pct.³ og er indkomsten over 89.700 kr. aftrappes pensionstillægget med 30,9 pct. Indkomstgrundlaget består af skattepligtig personlig indkomst ekskl. social pension og ekskl. arbejdsindkomst op til 122.400 kr. samt af positiv skattepligtig kapitalindkomst og positiv aktieindkomst over 5.000 kr., hvor de nævnte grænser på hhv. 122.004 kr. og 5.000 kr. er fastholdte nominelle beløb. Fra 2023 er det dog også arbejdsindkomst over 122.004 kr., der ses bort fra, når indtægtsgrundlaget for pensionstillægget opgøres.

Indkomstgrænserne for aftrapning af den supplerende pensionsydelse og pensionstillægget reguleres årligt svarende til udviklingen i reguleringstallet (lønudviklingen på det private arbejdsmarked to år tidligere), dvs. med 1,2 pct. fra 2021 til 2022 og med 3,0 pct. til 2023. Reguleringen er dog påvirket af, at der med *Aftale om finansloven for 2019* er indført en midlertidig forhøjelse af fradragsgrenserne på 15.000 kr. som gradvist udfases frem mod 2034, hvor forhøjelsen er fuld udfaset.

³ Reelt er aftrapningen udformet i trin, således at der gives fuld ydelse (100 pct.) op til indkomstgrænsen, hvorefter ydelsen reduceres med 1 pct.-point for hver 541 kr. indtægten overstiger grænsen.

Forhøjelsen er i 2019-niveau og reguleres efter samme principper som fradragsgrænserne, dvs. svarende til udviklingen i reguleringstallet.

Det indebærer, at fradragsgrænsen opgøres som fradragsgrænsen uden forhøjelse plus forhøjelsen, der begge reguleres svarende til lønudviklingen, men hvor forhøjelsen i 2019-niveau gradvist reduceres med 1.000 kr. årligt. Fra 2021 til 2022 indebærer det, at fradragsgrænsen for indtægtsmodregning i den supplerende pensionsydelse reduceres fra 35.600 kr. til 35.000 kr., mens den er uændret fra 2022 til 2023, jf. tabel 2.

Tabel 2

Regulering af de årlige fradragsgrænser for indkomstmodregning i den supplerende pensionsydelse og i pensionstillægget, 2021-23

	2021	2022	2023
Midlertidig forhøjelse			
Forhøjelse i 2019-niveau	13.000	12.000	11.000
Forhøjelse i årets niveau	13.600	12.700	12.000
Fradragsgrænse for supplerende pensionsydelse			
Uden forhøjelse	22.000	22.300	23.000
Forhøjelse	13.600	12.700	12.000
Årets fradragsgrænse	35.600	35.000	35.000
Fradragsgrænse for pensionstillægget			
Uden forhøjelse	76.100	77.000	79.300
Forhøjelse	13.600	12.700	12.000
Årets fradragsgrænse	89.700	89.700	91.300

Anm.: Efter gældende regler afrundes den midlertidige forhøjelse og fradragsgrænserne til nærmeste kronebeløb deleligt med 100.

Kilde: Egne beregninger.

For fradragsgrænsen for pensionstillægget modsvarer den gradvise udfasning af forhøjelsen netop den årlige regulering af grænsen uden forhøjelsen fra 2021 til 2022, så fradragsgrænsen er uændret 89.700 kr. i 2022 i forhold til 2021. I 2023 er reguleringen af grænsen uden forhøjelse lidt større end udfasningen af den midlertidige forhøjelse, hvorfor fradragsgrænsen stiger til 91.300 kr. i 2023.

For par kan fradragsgrænserne opgøres efter samme principper, idet der dog indgår to gange den midlertidige forhøjelse.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov
Fungerende finansminister